

Sygn. akt VIII U 721/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek	

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2021 r. w Gliwicach

sprawy M. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 7 kwietnia 2021 r. **nr** (...) -4/20

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu M. S. prawo do emerytury górniczej od 1 marca 2021 roku.

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 721/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 7 kwietnia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu M. S. prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wskazując że decyzją z 3 marca 2017 r. ubezpieczonemu ustalono już prawo do emerytury górniczej, zatem brak jest podstaw do przyznania kolejnej emerytury górniczej.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do emerytury górniczej ze względu na wiek.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. S. urodził się (...) Wiek 50 lat ukończył (...)

Decyzją (...) Oddział w C. z 3 marca 2017 r. ubezpieczonemu przyznano prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 50e ustawy o emeryturach i rentach z FUS od 22 lutego 2017 r., tj. od osiągnięcia okresu uprawniającego do świadczenia.

W treści decyzji (...) Oddział w C. zaliczył ubezpieczonemu 23 lata i 8 miesięcy okresów składkowych oraz 2 lata i 11 miesięcy okresów nieskładkowych.

Okres pracy górniczej obliczono według przeliczników: do 203 miesięcy pracy górniczej zastosowano przelicznik 1,8 (tj. 365,4 miesięcy), zaś do 72 miesięcy pracy górniczej zastosowano przelicznik 1,5 (tj. 108 miesięcy), a więc łącznie 473,4 miesięcy.

Kolejnymi decyzjami organ rentowy dokonywał waloryzacji świadczenia oraz przeliczenia jego wysokości z uwagi na doliczanie stażu pracy.

W dniu 31 marca 2021 r. ubezpieczony złożył nowy wniosek o prawo do emerytury.

Zaskarżoną decyzją z 7 kwietnia 2021 r. (...) Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ustawy emerytalnej, tj. po osiągnięciu wieku 50 lat. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż ubezpieczonemu już ustalono prawo do emerytury górniczej, w związku z czym brak jest podstaw do przyznania kolejnej emerytury górniczej.

Po uzyskaniu prawa do emerytury górniczej w lutym 2017 r. ubezpieczony przepracował ponad 30 miesięcy – okresy pracy na podstawie umowy zlecenia od 1 stycznia 2018 r. do 31 marca 2018 r. (Usługi (...) w R.) i od 1 marca 2018 r. do 17 stycznia 2021 r. (Park (...) Sp. z o.o. w R.).

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny i wynika wprost z akt organu rentowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

M. S. 31 marca 2021 r. złożył wniosek o prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ust. 2 ustawy emerytalnej w miejsce dotychczas pobieranej emerytury górniczej.

Zaskarżoną decyzją ZUS odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej w oparciu o inną podstawę prawną niż dotychczas pobierane świadczenie.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest więc prawo ubezpieczonego do kolejnej emerytury tj. emerytury górniczej przyznanej na innej podstawie prawnej niż uprzednio przyznane mu świadczenie.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie jest bezsporny. Przedmiotem sporu jest natomiast interpretacja przepisów ustawy emerytalnej.

Przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej określa ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 291).

Ubezpieczony nabył prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 50e ustawy emerytalnej.

Jak stanowi art. 50e ust. 1 ustawy emerytalnej, prawo do górniczej emerytury, bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, przysługuje pracownikom, którzy pracę górniczą wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem ust. 2.

Obecnie natomiast ubezpieczony zgłosił wniosek o prawo do „nowej” emerytury górniczej w wieku 50 lat.

Zgodnie z art. 50a ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury górniczej, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z ust. 2 wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Organ rentowy stanął na stanowisku, że prawo do emerytury górniczej można uzyskać tylko jeden raz, a zatem osoby, które po raz pierwszy wystąpią do ZUS z wnioskiem o emeryturę górniczą, mogą uzyskać uprawnienie do tej emerytury albo na podstawie art. 50e albo na podstawie art. 50a omawianej ustawy jeśli spełnią warunki wskazane w tych przepisach. Natomiast nie ma możliwości ponownego ustalenia prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a albo 50e ustawy, w sytuacji gdy wnioskodawca pobiera już emeryturę górniczą przyznaną w oparciu o jeden z tych przepisów.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie podziela stanowiska organu rentowego.

W uzasadnieniu do wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 marca 2013 r. sygn. akt III AUa 1117/12, Sąd ten wskazał, że przewidziana w art. 50a ustawy emerytalnej górnicza emerytura, której nabycie ustawodawca wiąże z osiągnięciem stosownego wieku, uzależnionego od określonego okresu pracy górniczej przewidzianej w art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej – pomimo, iż warunki do jej uzyskania określono w dwóch odrębnych ustępach tego przepisu, faktycznie stanowi rodzajowo tożsame świadczenie.

Sąd orzekający zwraca jednak uwagę, że analizowane przez Sąd Apelacyjny przesłanki nabycia emerytury górniczej odnosiły się do dwóch ustępów tego samego przepisu tj. art. 50a ust. 1 i 2 ustawy emerytalno-rentowej. Tym samym Sąd Apelacyjny w Katowicach wskazał, iż emerytura górnicza przewidziana na podstawie art. 50a ust. 1 jest świadczeniem tożsamym rodzajowo z emeryturą górniczą przewidzianą w art. 50a ust. 2, oba te przepisy regulują bowiem nabycie prawa do emerytury górniczej po ukończeniu wymaganego wieku tj. 55 i 50 lat życia.

W tym samym uzasadnieniu Sąd Apelacyjny w Katowicach zaznaczył nadto, że ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – wśród rodzajów emerytur górniczych rozróżnia emeryturę górniczą bez względu na wiek i zajmowane stanowisko w przypadku wykonywania pracy górniczej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przez co najmniej 25 lat przyznawaną na podstawie jej art. 50e ust. 1 oraz przewidzianą w art. 50a emeryturę górniczą w obniżonym wieku 55 lub 50 lat przy 10 lub 15-letnim okresie pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 w ogólnym okresie pracy górniczej (20/25 lat).

W ocenie Sądu orzekającego są to zatem dwa różne świadczenia.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela również stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2014 r. sygn. I UK 169/14 (LEX nr 1642866), iż obecny art. 50e ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, będący odpowiednikiem dawnego art. 48 tej ustawy, statuuje własny, odrębny od art. 50a układ warunkujący nabycie uprawnień do emerytury górniczej, rezygnując z przesłanki wieku emerytalnego na rzecz dłuższego, bo 25-letniego stażu kwalifikowanej pracy górniczej. Takie stanowisko zajął również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 1 kwietnia 2014 r., I UK 366/13 (LEX nr 1455428).

Przepisy te różnią się zatem w zakresie koniecznych przesłanek zarówno okresami wymaganej pracy górniczej: art. 50a ust. 1 i 2 ustawy wymaga legitymowania się odpowiednio okresem 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn pracy górniczej i równorzędnej, w tym okresem odpowiednio 10 i 15 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1. Z kolei przepis art. 50e ust. 1 wymaga wykazania 25 lat pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (z uwzględnieniem ust. 2.). Przepisy te różnią się co do przesłanki osiągnięcia wymaganego wieku w art. 50a ust. 1 i 2 i jej braku w art. 50e ust. 1.

Nie można podzielić stanowiska organu rentowego, iż po stronie ubezpieczonego nie wystąpiły jakiegokolwiek przesłanki, uzasadniające uzyskanie prawa do kolejnego świadczenia.

Okoliczności faktyczne sprawy nie były sporne. Należy zwrócić uwagę, że ubezpieczony korzystał z prawa do urlopu górniczego. Okres ten w świetle obowiązujących przepisów nie może zostać zaliczony do pracy górniczej pod ziemią. Ubezpieczony wykazał jednak 10 dniówek przodkowych przepracowanych w okresie od 6 kwietnia 1990 roku do 14 grudnia 1990 roku i 4.473 dniówki przodkowe przepracowane w okresie od 1 października 1990 roku do 30 marca 2016 roku, które nie mogły zostać uwzględnione w wymiarze 1,5 do prawa do emerytury bez względu na wiek. Natomiast zwiększają staż pracy górniczej pod ziemią przy emeryturze przyznawanej na podstawie art. 50a. Ubezpieczony posiada wymagany w art. 50a ust. 2 okres pracy górniczej, osiągnął również wiek 50 lat, co w ocenie Sądu należy uznać za spełnienie przesłanek z art. 50a ust. 2 ustawy, a zatem spełnienie przesłanek z przepisu, który w sposób odrębny statuuje nabycie prawa do emerytury górniczej od art. 50e ust.1), na podstawie którego ubezpieczony nabył uprzednio emeryturę górniczą. Nadto od czasu nabycia uprawnień do emerytury górniczej w lutym 2017 r. przepracował ponad 30 miesięcy.

Jak wyżej wskazano, w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie było sporne, że ubezpieczony spełnia przesłanki wskazane w art. 50a ust. 2 ustawy tak w zakresie wymaganego okresu pracy górniczej, jak i wieku.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, że ubezpieczony spełnia przesłanki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury górniczej na innej podstawie prawnej, a mianowicie art. 50a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pozwalające na przyznanie mu prawa do tego świadczenia.

Z tych względów – na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od 1 marca 2021 r.

Wyrok został wydany w trybie art. 148¹ § 1 k.p.c.

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek